

ترانه علیدوستی آزاد شد

نادره حکیم الهی، مادر ترانه علیدوستی با انتشار یک استوری در اینستاگرام خبر آزادی این بازیگر را به قید وثیقه اعلام کرد. ترانه

علیدوستی، بازیگر سینما و تلویزیون ۲۶ آذرماه بعد از حضور نیروهای امنیتی در محل سکونتش بازداشت و به زندان اوین منتقل شده بود. بازداشت ترانه علیدوستی واکنش‌های بسیاری را در داخل و خارج ایران در پی داشت و برخی از سینماگران برای پیگیری وضعیت او در مقابل زندان اوین حاضر شده بودند. در تازه‌ترین واکنش روز سه‌شنبه ۶۰۰ هنرمند از سراسر جهان -خواستار آزادی وی شدند.

۹۱ روز تا یک سال حبس

در انتظار فیلتر شکن فروشان

خبرگزاری ایسنا نوشت: طبق تصمیم جدید تولیدکنندگان، فروشندگان و توزیع‌کنندگان وی‌پی‌ان‌ها و فیلتر شکن‌های غیرمجاز به حبس ۹۱ روز تا یک سال یا جزای نقدی از پنج میلیون ریال تا ۲۰ میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد. طبق تصمیمات اتخاذ شده، قوه قضائیه موظف شده با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعاتی و سایر دستگاه‌های ذیربط، با فروشندگان فیلتر شکن‌ها و وی‌پی‌ان‌های غیرمجاز مطابق ماده ۷۵۳ قانون مجازات اسلامی برخورد قانونی و متخلفین را مجازات کند. در مورد اشخاص حقوقی علاوه بر مجازات مندرج در ماده ۷۵۳، نسبت به شرکت تجاری یا موسسه متخلف، لغو امتیاز و تعطیلی نیز رقم خواهد خورد.

وزیر ارشاد:

کنسرت‌ها مجدداً از سر گرفته می‌شوند

وزیر ارشاد از آغاز مجدد کنسرت‌ها خبر داد و گفت: در حوزه فعالیت‌های هنری با سرگیری فعالیت‌های موسیقی مواجه هستیم. محمدمهدی اسماعیلی در جمع خبرنگاران گفت: ۷ جشنواره مهم فمپ پیش‌رو داریم و دبیرخانه انتخاب شده‌اند. به گفته وی، در حوزه فعالیت‌های هنری با سرگیری فعالیت‌های موسیقی مواجه هستیم. سایت فروش بلیت برای کنسرت‌های مختلف فعال شده است. وزیر ارشاد ادامه داد: به زودی دومین جلسه شورای عالی سینما را خواهیم داشت. پیگیر مصوبات جلسه اول نیز هستیم.

نویسنده برتر داستان‌های کوتاه

درگذشت

ادیت پرلمن، نویسنده اهل آمریکا، برنده جایزه ادبی مالمود ۲۰۱۱ و برنده جایزه ملی منتقدان کتاب آمریکا در سال ۲۰۱۲ در ۸۶ سالگی درگذشت. به گزارش ایبنا، به نقل از بوستون گلاب، ادیت پرلمن در نوشتن داستان، توجه بالایی به جزئیات زندگی و شخصیت‌های پیرامون خود داشت. او نویسنده آرام‌وی و سوسدایی بود، تاجایی که سال‌های زیادی را بدون توجه و در سایه گذراند و در حین نوشتن برخی از بهترین داستان‌های کوتاه منتشر شده در نیم قرن گذشته، توجه منتقدان بسیار کمی را به خود جلب کرد.

در سال ۲۰۱۱ آن پجت، نویسنده پرفروش، در مقدمه‌ای که بر کتاب «دیدن زدن یا دوربین دوچشمی» اثر پرلمن می‌نوشت، پرسید: «چرا ادیت پرلمن مشهور نیست؟» به نظر می‌رسد همین پرسش، توجه‌ها را به پرلمن جلب کرد، به طوری که چند ماه بعد کتاب «دیدن زدن یا دوربین دوچشمی» به عنوان نامزد دریافت جایزه ملی کتاب آمریکا معرفی شد.

کتاب «دید دوچشمی» در سال ۲۰۱۲ جایزه ملی منتقدان کتاب را دریافت کرد و در سال ۲۰۱۱ جایزه پن مالمود را که به بهترین مجموعه داستان کوتاه اهدا می‌شود، به خود اختصاص داد. کتاب «شاهد»، آخرین مجموعه داستان او نیز در سال ۲۰۱۵ در فهرست بلند داستانی جوایز ملی کتاب آمریکا قرار گرفت.

پرلمن تحصیل کرده رشته ادبیات بود. وی برای مطبوعات، نقد، سفرنامه و مقاله می‌نوشت و بیش از ۲۰۰ داستان کوتاه منتشر کرده است. داستانی از پرلمن در مجموعه داستان «صدای سوم» با ترجمه احمد اخوت، از سوی انتشارات ماهی منتشر شده است.

درباره دو نمایش که در مجموعه ایرانشهر و تالار حافظ بر صحنه آمده‌اند؛

از مقاومت سیاسی عبدالرضا تا ادیب طبقاتی آلن

محمد حسن خدایی

هوای تهران در آغاز زمستان، به مرز هشدار رسیده و به تبع آن، زندگی روزمره مردم مختل شده است. در این هوای پراز مه و دود و گرد و غبار تهران؛ تماشای تئاتر، امری دشوار، نفس‌گیر و فانتزی؛ و آیین تشریف به سالن‌های نمایش و تماشای دسته‌جمعی یک اجرا، امری به محاق رفته است.

بسا آنکه به نسبت فتنه‌های گذشته، گروه‌های بیشتری مبادرت به اجرای نمایش کرده‌اند اما همچنان این مسئله مربوط است به گروه‌های جوان و ناشناخته‌ای که در غیاب بزرگان حرفه‌ای تئاتر، میل آن دارند که حضور هنری خود را در این عرصه محک زنده تا شاید مورد اقبال تماشاگران اندک این روزهای تئاتر قرار بگیرند و برای خود روزه‌های جمع کنند. در این میان تجربه تماشای این اجراها می‌تواند امکانی باشد برای فهم چرایی و چگونگی یک اجرا در زمانه بی‌رونقی عرصه فرهنگ و هنر. از یاد نبریم که تئاتر و ضرورت‌هایش، همیشه محل مناقشه بوده و این روزها پرسش از آن، بیش از ایام گذشته اولویت یافته است.

این هفته به دو اجرای می‌پردازیم که در مجموعه ایرانشهر و تالار حافظ بر صحنه آمده‌اند. ترکیبی از شناخته‌شده‌های تئاتر و آماتورهایی که دوست دارند مخاطبان اندک خویش را با رضایت از سالن‌های تئاتر به خانه رهسپار کنند.

کتاب

براساس آمار منتشر شده از سوی خانه کتاب و ادبیات ایران؛

ادبیات همچنان بیشترین سهم بازار نشر ایران را در اختیار داد

تعداد عناوین کتاب‌های منتشر شده در حوزه ادبیات طی تابستان امسال نسبت به تابستان سال گذشته تفاوت چندانی نداشته؛ اما این حوزه همچنان با اختصاص ۲۰ درصد سهم بازار نشر ایران، رتبه نخست را به خود اختصاص داده است.

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)، براساس آمار منتشر شده از سوی موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، چهار هزار و ۹۲۸ عنوان کتاب ادبیات در تابستان ۱۴۰۱ منتشر شده که با توجه به چاپ چهار هزار و ۹۰۴ عنوان کتاب در این حوزه در تابستان سال گذشته رشد بسیار ناچیزی داشته است؛ البته حوزه ادبیات با اختصاص ۲۰ درصد سهم از بازار نشر ایران همچنان در رتبه اول قرار گرفته است.

آمارهای بانک اطلاعاتی موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران نشان می‌دهد که در زیر شاخه شعر فارسی هزار و ۴۰۲ عنوان کتاب منتشر شده که از این تعداد هزار و ۳۸۰ عنوان کتاب تالیف و ۲۲ عنوان کتاب ترجمه بوده است. همچنین هزار و ۲۰۶ عنوان کتاب چاپ اولی و ۱۹۶ عنوان کتاب تجدید چاپی داشته‌ایم. در این بخش مشاهده می‌شود که غلبه با آثار تالیفی است؛ اما در حوزه داستان فارسی (رمان فارسی) هزار و ۳۵۱ عنوان کتاب منتشر شده که از این تعداد، هزار و ۳۴۱ عنوان

آشنا کند. اینکه یک خانواده ساکن خوزستان، در مواجهه با فضای مابعد انقلابی و جنگ، چند پاره می‌شود و مقابل یکدیگر قرار می‌گیرد بی‌شک جذاب و بصیرت‌افزا است اما فرمی که اجرا به خود گرفته، چندان نتوانسته این تضادهای دیالکتیکی مابین انسان‌های واقعی یک خانواده و شهری چون خرمشهر جنگ‌زده را تعین تاریخی بخشد. فی‌المثل می‌توان به این نکته منفی اشاره کرد که قسمت عمده‌ای از زمان نمایش مربوط است به علائق سینمایی پدر و فرزندان خانواده در جایی که نیروهای صدام به دروازه‌های شهر رسیده‌اند و فضاهای مشترک را تسخیر کرده‌اند.

سیاست اجرایی این نمایش نتوانسته اضطراب آدم‌ها را از شروع یک جنگ تمام‌عیار به تماشاگران انتقال دهد چرا که به جای این رویکرد کامیاب انرژی عمده‌ای از روایت خود را مصروف خلق فضاهای اخته و کلیشه‌ای می‌کند از گفتگو در رابطه با فیکورهای شناخته‌شده سینمایی قبل از انقلاب. به دیگر سخن این فیکورهای سینمایی می‌توانستند به میانه‌های انقلاب و شروع جنگ، حضور سیاسی تری داشته باشند و اکتونیت شخصیت‌ها را معنایی تازه بخشایند.

«عبدالرضا» با ترکیب بازیگران حرفه‌ای و آماتور، تا حدودی نتوانسته اهداف خود را عملیاتی کند. اما همچنان بعضی بازیگران بیش از آنکه توانایی خلق یک شخصیت را داشته باشند آن را تقلید می‌کنند. برای مثال می‌توان از مادر و دایی خانواده نام برد

دوم - نمایش «دودوز سایتوتک»

اجرای مانند «دودوز سایتوتک» به نویسندگی و کارگردانی میثم شمسپان یادآور تلاشی است که کامیاب است. برای همین، مقاومت و فضای پر تنش آن دوران، به خوبی روشن کند. برای همین، مقاومت عبدالرضا در مقابل در خاستت گروه‌های میلیشیایی، رهایی بخش نمی‌نماید. اما با تمامی این نکات انتقادی، می‌توان تا حدودی با اجرای که این شب‌ها هومن رهنمون و گروه اجرایی اش در سالن استاد سمندریان بر صحنه آورده‌اند همدلی کرد.

اتصال به تاریخ پر التهاب انقلاب ۵۷ و تمسای عینیت‌بخشی به دقایق مهمی از آن، بی‌شک قابل اعتناست. اما باید توجه داشت که تئاتر ایران بیش از این به جسارت و خطر کردن احتیاج دارد تا بتواند فضای باور پذیر تری از کنش نیروهای سیاسی به نمایش گذارد.

تالیف، ۱۰ عنوان ترجمه، ۹۳۸ عنوان چاپ اول و ۴۱۳ عنوان تجدید چاپ است. در زیر شاخه داستان خارجی (رمان خارجی) ۸۱۰ عنوان کتاب منتشر شده که بر اساس این آمار ۱۳ عنوان کتاب تالیف، ۷۹۷ عنوان ترجمه، ۲۹۱ عنوان چاپ

ما معروف شده است. نمایشنامه‌های که سیاست‌تین تی‌ری تحت عنوان «خوک هندی» نوشته و با ترجمه خوب سلمان فلاح‌فرد در انتشارات علمی و فرهنگی منتشر شده است تکلیف مشخصی دارد در مواجهه با جهان سرمایه‌داری.

نگاه انتقادی این نمایشنامه‌نویس فرانسوی به تفاوت ساختار سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی سرزمین پهناوری چون هندوستان با فرانسه، خلاقانه ترسیم شده و آگاهی بخش است. رویکرد پسااستعماری سیاست‌تین تی‌ری این نکته را تذکر می‌دهد که جهان جدیدی در حال پدیدار شدن است که در آن مردمان فقیر هند به حدی از توسعه اقتصادی رسیده که می‌توانند سیستم اقتصادی فرانسه را با خریدن بانک‌های فرانسوی، نظم تازه بخشد و اقتصاد سیاسی آن را از نوصرتبندی کنند.

اما خوانش تقلیل‌گرایانه میثم شمسپان از «خوک هندی» به اجرائی میدان داده متناقض و کامیابش بر اشتباه تلفیق فضای رئالیستی یک بانک با فضای ذهنی و اکسپرسیونیستی زیرزمین این بانک، بیش از آنکه قدمی رو به پیش باشد، نوعی التقاط‌گرایی سترون است.

نمایش «دودوز سایتوتک» تلاش دارد چشم‌نواز باشد. انبوهی بازیگر با گریم‌های اکسپرسیونیستی و ژست‌های بیومکانیکال، تلاش دارند محصولی زیبا بسازند از

نمایش «عبدالرضا» چندان نتوانسته نسبت خود را با تاریخ سیاسی ابتدای انقلاب و فضای پر تنش آن دوران، به خوبی روشن کند. اما با تمامی نکات انتقادی، می‌توان تا حدودی با اجرایی که این شب‌ها هومن رهنمون و گروه اجرایی اش در سالن استاد سمندریان بر صحنه آورده‌اند، همدلی کرد

جهانی نمادین، شبیه نمایشی چون فهرست رضا ثروتی. شخصیت‌ها مدام مشغول مصرف کلمات هستند، گزین‌گویی‌هایی در باب انسان، عدالت و آزادی. این بیان دغدغه‌های اخلاقی بیش از آنکه بر دوش امر تئاتر یکالیت باشد به کلمات و زبان پناه برده است. نتیجه‌ام‌اجرائی است ملال‌آور و پر هزینه که نه سادگی و طنز «خوک هندی» را دارد و نه خلاقیت و ناپهنگامی «فهرست» رضا ثروتی را.

به هر حال از یاد نبریم که تماشای این قبیل اجراها می‌تواند این نکته را آشکار کند که بهتر است گروه‌های جوان و ناشناخته، دست از برداشت‌های بیش از حد آزاد و دلخواهی از متون نمایشی بردارند و با پرداخت هزینه به ناشر و مترجم، نمایشنامه‌های خوب معاصر را به صحنه آورند. این انتخابی است اخلاقی و زیباشناسانه برای دور شدن از اتلاف پول و وقت تماشاگران. در فقدان نظر گاه فلسفی پیشرو در باب سرمایه‌داری متأخر، نتیجه تنزل یافتن از نمایشنامه‌های قابل قبول چون «خوک هندی» به فضای پر رنگ و لعاب اماتورون چون «دودوز سایتوتک» است.

کار میثم شمسپان حمله به اقتصاد نئولیبرال غربی با روایت مرتجعانه شرقی است. این نکته مهم است که در طول تاریخ مدرن، اغلب بهترین نقدها را به تمدن غرب، خود غربیان صورت داده‌اند. بنابراین بهتر است اجازه دهیم نمایشنامه‌ای چون «خوک هندی» به همان فرم و محتوایی که نوشته شده اجرا شود تا نقد درون‌ماندگار تری به مناسبات جهان سرمایه‌داری غرب به انجام رسد.

مگر آنکه مانند امیر محمد ابراهیمی این توانایی را داشته باشیم که نمایشنامه‌ای چون «دوستان گم‌ی» را با دراماتورژی خلاقانه خویش، حتی بهتر از متن اصلی بر صحنه آوریم. طنز ماجرا اینجاست که هر دو نمایشنامه را سازان فلاح‌فرد ترجمه کرده و ما را با جهان پر بار درام فرانسوی بار دیگر به لذت مضاعف رسانده است.

اول و ۵۱۹ عنوان تجدید چاپ بوده است. در زیر شاخه ادبیات خارجی ۶۳۲ عنوان کتاب منتشر شده که از این تعداد ۱۳۶ عنوان تالیف، ۴۹۶ عنوان ترجمه، ۳۳۹ عنوان کتاب چاپ اول و ۲۹۳ عنوان تجدید چاپ است. در زیر شاخه ادبیات فارسی (مقاله، سخنرانی، نامه و طنز) نیز ۲۷۰ عنوان کتاب چاپ شده که از این تعداد سهم تالیف ۲۶۷ و ترجمه تنها سه عنوان بوده است. از این آثار ۲۱۷ عنوان چاپ اول بوده‌اند. در زیر شاخه ادبیات (فلسفه و نظریه، فن نگارش، تاریخ و نقد ادبی) نیز ۲۱۶ عنوان کتاب منتشر شده که ۱۵۸ عنوان تالیف و ۵۸ عنوان ترجمه، ۱۳۴ عنوان چاپ اول و ۸۲ عنوان چاپ مجدد است. بررسی نمایشنامه فارسی نیز نشان می‌دهد که از ۱۲۷ عنوان منتشر شده همه تالیف بوده‌اند که ۱۱۴ عنوان نیز چاپ اول بوده است. در زیر شاخه گویش‌های مختلف ایرانی نیز از ۹۶ عنوان چاپ شده ۸۲ عنوان تالیف و ۱۴ عنوان ترجمه، ۹۲ عنوان چاپ اول و چهار عنوان چاپ مجدد بوده است.

از سوی دیگر با نگاهی به این آمار متوجه می‌شویم که با توجه به اختصاص ۲۹ درصد سهم از بازار کتاب‌های ادبیات به شعر فارسی، داستان فارسی (رمان فارسی)، داستان خارجی (رمان خارجی) و ادبیات خارجی ۲۸ درصد، ۱۷ درصد و ۱۳ درصد در جایگاه‌های بعدی قرار گرفتند.

از سوی دیگر در بخش ضمیمه مقایسه آماری نشر در شش ماه نخست ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ آینه نشر ایران وضعیت نشر کتاب‌ها بر حسب کتاب‌های موضوعی بررسی شده که نشان می‌دهد ادبیات بالاترین سهم را (۲۰ درصد) به خود اختصاص داده و بار شد ۲۱ درصدی از هشت هزار و ۳۳۴ عنوان در بهار و تابستان ۱۴۰۰ به ۱۰ هزار و ۶۳ عنوان در شش ماه نخست امسال رسیده است.